

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii WHiDK

Kierunek:

Historia

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Historia Polski XX w. (po 1945)

(History of Poland in the 20th century (after 1945))

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot podstawowy i kierunkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok III, semestr letni

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 1

Forma zaliczenia:

wykład: zaliczenie z egzaminem

Prowadzący:

wykład: ks. prof. dr hab. Bogdan Stanaszek;

Koordinator sylabusa:

ks. prof. dr hab. Bogdan Stanaszek

Sylabus dostępny w ramach:

- [Historia Polski XX w. \(po 1945\)](#) [na kierunku:] [Historia](#) (H), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/z+e/1ECTS]: ks. prof. dr hab. Bogdan Stanaszek;
- [Historia Polski XX w. \(po 1945\)](#) [na kierunku:] [Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją](#) (Aizd), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr letni
- [Historia Polski XX w. \(po 1945\)](#) [na kierunku:] [Turystyka historyczna](#) (Th), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr letni

Wymagania wstępne:

Wiadomości pozyskane w trakcie nauki w szkole średniej oraz w poprzednich latach studiów.

Cele:

Podstawowym celem prowadzących jest omówienie węzłowych zagadnień z historii Polski od zakończeniu II wojny do rozpadu Związku Sowieckiego, pozwalających zrozumieć procesy, jakim w dobie obecnej podlegają: polityka, życie społeczne i kultura.

Treści kształcenia:**I. Pozory wolności 1945-1947:**

1. Kulisy utworzenia Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej
2. Partie i stronnictwa oraz nielegalne organizacje referendum i wybory.

II. Sowietyzacja kraju 1948-1956:

3. Powstanie PZPR
4. Sprawy gospodarcze, kultura
5. Pełnia stalinizmu i stosunek do Kościoła
6. Kryzys systemu

III. Era Władysława Gomułki:

7. Październik 1956 i jego następstwa
8. Relacje z Kościołem
9. Napięcia i kryzysy polityczne
10. Grudzień 1970

IV. Rządy Edwarda Gierka:

11. Nowy styl
12. Kryzys czerwcowy 1976 r. i rozwój opozycji politycznej

V. Kryzys i upadek systemu:

13. NSZZ „Solidarność”
14. Stan wojenny
15. Próby odnowy i początek transformacji systemu.

Efekty kształcenia:

Zna najważniejszą faktografię historii Polski z lat 1945-1991, ze szczególnym uwzględnieniem roli Polaków w oporze przeciw rządowi komunistycznym oraz pozbawieniu ich władzy (K_W05).

Posiada wiedzę o możliwościach interpretacji faktów historycznych z tych lat oraz tekstów kultury pochodzących z tej epoki, rozumiejąc mechanizmy polityczne i społeczne związane z podłożem narodowym, religijnym i kulturowym, które doprowadziły do poddania Polaków pod władzę systemu komunistycznego (K_W06).

Posiada wiedzę o możliwościach pogłębionego opisu i analizy omawianych wydarzeń historycznych korzystając z dorobku innych nauk humanistycznych, szczególnie z socjologii (K_W07).

W oparciu o źródła dokumentujące życie polityczne i społeczne po zakończeniu II wojny światowej potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować oraz uogólniać informacje tam zawarte (K_U01)

Efektem prowadzonych zajęć ma być również przekonanie o przydatności posiadanej wiedzy o mechanizmach dziejowych oraz umiejętności oceny rzeczywistości i nieschematycznego rozwiązywania problemów. Ma to studenta przygotować do podejmowania wyzwań zawodowych i społecznych (K_K03). Ma także świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego i tradycji zarówno na poziomie lokalnym jak i globalnym (K_K05).

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Wykład informacyjny, pogadanka ilustrowana pokazem fotografii

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Do zaliczenia wykładów wymagana jest obecność studentów na zajęciach (w przypadku trzech nieusprawiedliwionych nieobecności student musi zdać dodatkowe kolokwium z wyznaczonej partii materiału).

Do egzaminu student zobowiązany jest do zaznajomienia się z treściami podawanymi na wykładzie oraz znajdującymi się we wskazanych podręcznikach (lektura podstawowa).

Końcowym sprawdzianem wiedzy będzie egzamin ustny z zakresu materiału poznanego w trakcie wykładów oraz związanej z nimi lektury.

Lektury podstawowe:

Roszkowski W., Najnowsza historia Polski, t. 2, 1945-1980, Warszawa 2003.

Kaczmarek R., Historia Polski 1918-1989, Warszawa 2010.

Atlas

Wielki atlas historyczny, Warszawa 2002.

Lektury uzupełniające:

Dziurok A., Gałęzowski M., Kamiński Ł., Musiał F., Od niepodległości do niepodległości, Warszawa 2010.

Friszke A., Polska dzieje państwa i narodu 1939-1989, Warszawa 2003.

Kemp-Welch A., Polska pod rządami komunistów 1944-1989, Kraków brw.

A. Paczkowski, Wojna polsko-jaruzelska, Warszawa 2007.

Sowa A. L., Historia polityczna Polski 1944-1991, Kraków 2011.

Uwagi: